

Udenrigsministeriet

22. november 2005

Revision af DAC-listen

Sagen kort: DAC sekretariatet har fremlagt et forslag til en revideret DAC-liste med ikrafttrædelse i 2006 for 2005 betalinger. Det foreslås kun at operere med én liste dækkende modtagere af udviklingsbistand (ODA) frem for som tidligere en todelt list også omfattende mere udviklede lande, central- og østeuropæiske lande samt tidligere Sovjetstater. Dermed flyttes Hviderusland, Ukraine og Libyen til listen over modtagere af ODA.

Forslaget indebærer en tiltrængt forenkling af listerne, men det tager ikke fat på den grundlæggende problemstilling om, at en række relativt velstående mellemindkomstlande fortsat kategoriseres som ODA-modtagere samtidig med, at der tilføjes yderligere tre lande (Hviderusland, Ukraine og Libyen).

Der er fra DAC medlemslandene bred tilslutning til at godkende sekretariatets forslag på DAC Senior Level mødet i december 2005 med henvisning til den sædvanlige regelmæssige revidering af DAC-listen, samt at OECD-landenes bistand til Hviderusland, Ukraine og Libyen udgør en minimal del af den samlede udviklingsbistand (0,0009 pct.).

Dansk holdning: Danmark er enig i, at det er hensigtsmæssigt at afskaffe DAC-liste 2, men har taget principielt forbehold over for at overføre lande fra liste 2 til liste 1 (ODA), og har i stedet påpeget at bestræbelserne bør gå på at reducere antallet af mellemindkomstlande på liste 1. Danmark står i midlertidig helt isoleret med dette synspunkt, da ændringerne betragtes som en pakkedødsloste. Danmark vil derfor tilslutte sig forslaget på Senior Level mødet i december 2005 og samtidig insistere på en drøftelse af behovet for en skærpelse af fattigdomsorienteringen i liste 1 på DAC ministermødet til april 2006.

1. Danmarks og de øvrige OECD-landes officielle bistand (Official Development Assistance, ODA) opgøres efter et fælles regelsæt fastsat i et direktiv udarbejdet af OECDs udviklingskomité (Development Assistance Committee, DAC). I henhold til dette direktiv er et af kravene for, at midler kan henregnes som officiel udviklingsbistand (ODA), at de bruges i eller til fordel for lande, der af DAC kategoriseres som udviklingslande. De lande, der af DAC for nærværende kategoriseres som udviklingslande, optræder på den såkaldte liste 1 del af DAC-listen (vedlagt som bilag 1). Herudover har DAC siden 1993 opereret med en liste 2 for officielle overførsler, der ikke kan regnes som udviklingsbistand. Formålet har bl.a. været at indsamle statistik for en række lande i Central- og Østeuropa samt det tidligere Sovjetunion med behov for bistand i en overgangsperiode.
2. Listerne revideres sædvanligvis hvert tredje år. Sidste drøftelse fandt sted i 2002. Hovedreglen er, at lande, der tre år i træk har ligget over Verdensbankens nedre grænse for højindkomstlande, normalt vil overgå til liste 2 landestatus. Dog kan der gøres undtagelser - og andre lande kan overføres mellem liste 1 og liste 2 efter en samlet vurdering foretaget af udviklingskomiteen af deres udviklings- og ressourcestatus. BNI pr. capita er altså blot én af mange variable, der indgår i vurderingen af, hvorledes et land skal klassificeres.

3. Der er i forbindelse med den seneste gennemgang af DAC-listen stillet et forslag om at gennemføre en forenkling og vedtage eksplicite kriterier for en klassificering alene omfattende ODA modtagere med ikrafttrædelse i 2006 for 2005 betalinger. Forslaget går i korthed på, at liste 2 (Official Assistance) afskaffes, samt at liste 1 revideres, så den inkluderer alle lav- og mellemindkomstlande (2004: BNI pr. indbygger < USD 10.065) undtagen G8-medlemmer (Rusland), EU-medlemmer og lande med hvilke EU har indledt optagelsesforhandlinger (Bulgarien og Rumænien). Som konsekvens heraf vil bistand til Hviderusland, Ukraine og Libyen i modsætning til tidligere kunne klassificeres som ODA. DAC-listen i henhold til den forslåede forenkling er vedlagt som bilag 2.
4. Rationalet bag forslaget om revision af DAC-listen er først og fremmest ønsket om en forenkling af kriterierne for, hvilke lande der karakteriseres som udviklingslande. Dette udgangspunkt deles af Danmark. Fra dansk side har der dog været fremført betænkelighed ved at flytte lande fra liste 2 til liste 1, dels fordi det kan opfattes som forsøg på at udvande den forøgelse i bistanden til de fattigste lande, der internationalt er givet tilsagn om i år, dels fordi det kan indebære, at assistance til f.eks. Ukraine ikke vil være additionelle midler, men vil blive finansieret fra de eksisterende bistandsrammer. Endvidere er det generelt vurderingen fra dansk side, at der først og fremmest bør arbejdes på at mindske antallet af lande, der kan klassificeres som ODA modtagere af hensyn til at skærpe fattigdomsorienteringen.
5. Det danske synspunkt om at få de relativt velstående mellemindkomstlandene ud af listen møder dog betydelig politisk modstand fra flere lande. De øvrige DAC medlemmer deler ikke umiddelbart Danmarks bekymring f.s.v.a. klassificeringen af Ukraine og Hviderusland, idet en medregning i 2003 kun ville have forøget bistanden med Euro 242 mio. svarende til 0,0009% af BNI i DAC landene.